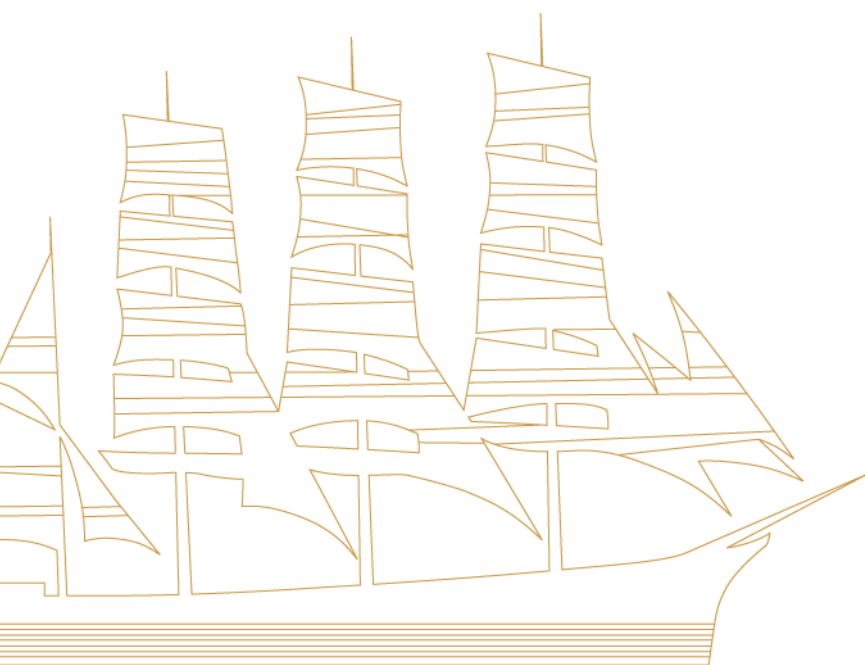

Verksamhetsplan 2022

Fas: Verksamhetsplan 2022 **Rapportperiod:** 1.1.2022 **Organisation:** Bildningsnämnden

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Till verksamhetsområdet hör barnomsorgen, grundskolorna, fritidshemmen och Medborgarinstitutet.

Barnomsorgen bidrar till att barnen får goda uppväxtvillkor i en trygg och stimulerande miljö i sådan form och omfattning som barnfamiljernas situation kräver. I samarbete med vårdnadshavare erbjuder barnomsorgen barnen möjlighet till allsidig utveckling utifrån deras ålder och individuella behov. För barn med utökade behov ska finnas resurser för extra stöd. Staden skall tillhandahålla ett tillräckligt antal barnomsorgsplatser av god kvalitet.

Grundskolan ska ge en god allmänbildande grund för fortsatt utbildning och beredskap att möta ett föränderligt samhälle och arbetsliv. Fritidshemmen bidrar till att barn får goda uppväxtvillkor i en stimulerande och trygg miljö.

Medborgarinstitutet erbjuder mångsidiga utbildningstjänster tillsammans med sina samarbetskommuner, samt fungerar som innovativ kursarrangör och traditionsbärare. Utbildningstjänster säljs till organisationer och företag.

Omvärldsanalys

Flytten av barnomsorgen till bildningssektorn som trädde i kraft 1.1.2021 är en positiv utvecklig och arbetet fortgår under de närmaste åren med samordning och möjliga synergieffekter i förvaltningen. Väl fungerande barnomsorg, grundskolor och fritidshem med goda resurser är viktiga konkurrensfaktorer för att barnfamiljer ska välja att flytta till Mariefhamn. Den nya organisationsmodellen fungerar väl och har gett bildningssektorn som helhet en mer stabil ledningsfunktion.

Barnomsorg

Den nya LL om barnomsorg och grundskola har inneburit förändringar för barnomsorgens verksamhet. Speciallärares arbetsuppgifter har ökat i och med formaliseringen av beslutsgången för specialpedagogiskt stöd. Förändringen är positiv och har ökat transparensen för familjer vars barn har behov av utökad stöd. Rätt till kuratorstjänster inom barnomsorgen är nytt från 2021 och kurators arbete inom barnomsorgen ska utvecklas under året. Den utökade rätten till barnomsorg utgående från barnets vistelsekommun har dock inte använts i den utsträckning som förväntades.

En ny läroplan för barnomsorgen är under arbete och tidsplanen för ikraftträdande är höstterminen 2022. Den nya läroplanen förväntas innebära omfattande arbete med implementering på daghem och gruppfamiljedaghem under 2022–2023 men det är ännu inte klart hur processerna ska gå till.

Personalläget inom stadens barnomsorg är för närvarande stabilt, men en oro finns fortsättningsvis kvar gällande tillgång till behörig och kompetent personal. Rekryteringen av korttidsvikarier innebär dock mycket arbete för daghemmens föreståndare.

Grundskola och fritidshem

God utbildning är en viktig konkurrensfördel i det kunskapsintensiva samhället. Därför är en skola med hög standard och goda resurser av stort samhällsintresse. Ett mått på hög standard i skolan är utomordentligt goda resultat i PISA-undersökningarna. För att grundskolan ska kunna uppnå sina högt ställda mål krävs satsningar som speciellt riktar sig till elever med särskilda behov, men även en bibehållen resursnivå. På sikt ser vi en ökning av resursbehovet. Antalet elever med särskilda behov ökar och därför måste stadens struktur för elever med särskilda behov ses över under 2022.

Olika former av samarbete med våra grannkommuner är av betydelse för att optimera våra gemensamma resurser och av stor betydelse för miljön. För att Mariehamns skolor fortsättningsvis skall vara attraktiva arbetsplatser behövs tillräckliga resurser. Den nya LL om barnomsorg och

grundskola som trädde i kraft 1.1.2021 påverkar innehållet och arbetssätten i grundskolan men innebär också en ökning av driftskostnaderna. En ökad digitalisering ger nya pedagogiska möjligheter samtidigt som det ställer större krav på en fungerande it-miljö.

Antalet sålda skolplatser ser ut att bibehållas men inflyttningen ökar vilket innebär att skolornas totala elevantal ökar. Inflyttning ger högre kostnader för skolan men högre skatteintäkter för staden.

Ålands barnsomsorgs- och skolpsykologienhet verksamhet har kommit igång och det digra arbetet med att fylla de tre lediga psykologtjänsterna fortsätter. Målet för 2022 är att ha 4 psykologer i jobb. Under 2021 har en psykolog varit på jobb vilket innebär en risk för försenat eller uteblivet stöd.

Medborgarinstitutet

Den fria bildningen fyller en viktig funktion och ger både mening och kunskap för många. Efterfrågan på kurser som hålls dagtid blir större i framtiden beroende på åldersstrukturen i vårt samhälle. En ökad inflyttning innebär att behovet av språkkurser i svenska ökar vid Medborgarinstitutet. Att ge inflyttade med annat modersmål språkfärdigheter i svenska är viktigt för vårt samhälle.

Mål för mandatperioden

1. Staden stärks som hållbar bosättningsort och plats för företagande.

AKTIVITETER

Bildningsnämnden deltar i den fortsatta planeringen av daghemmet vid Strandnäs skola.

2. Staden ska ha en stabil ekonomi.

AKTIVITETER

Under 2022 utreds möjligheten att göra om samtliga kvarvarande tillredningskök i barnomsorgen till mottagningskök från 1.1.2023.

Bildningssektorn omförhandlar samarbetsavtalen med andra kommuner gällande försäljning av skolplatser för att nå långsiktiga avtal.

3. Personalen är vår viktigaste resurs.

AKTIVITETER

Resurser och arbetssätt i grundskolornas ledning utreds i samarbete med företagshälsovården och personalkansliet i syfte att ledningen ska ha en rimlig arbetsbörda.

Arbetsbeskrivning för kurator i barnomsorgen tas fram.

Bildningssektorn utreder möjligheter till samarbete och synergier mellan sektorns administratörer och skolsekreterare. Arbetsbeskrivningarna uppdateras.

4. Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla med utvecklingsfokus på den åldrande befolkningen.

AKTIVITETER

Staden inför rätt till skiftesbarnomsorg för barn i årskurs 1 och 2. Aktiviteten utvärderas inför 2023.

Medis utökar antalet kurser som riktar sig till den äldre befolkningen under höstterminen 2022.

5. Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.

AKTIVITETER

Skolornas elevråd ges möjlighet att redogöra för elevrådets arbete på bildningsnämndens sammanträden.

6. Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande med utvecklingsfokus på barn och unga.

AKTIVITETER

Skolorna utreder möjligheterna till utökat antal utomhuslektioner även i teoretiska ämnen.

Rekryteringen av barnsomsorgs- och skolpsykologer intensifieras med målet att minst två psykologer anställs under året.

Fortbildning i positiv psykologi för stadens alla lärare hålls.

En arbetsgrupp tillsätts för att utreda och säkerställa tydliga rutiner för övergången mellan barnomsorg och grundskola. Utredningen presenteras för bildningsnämnden.

Stadens struktur och upplägg för den anpassade undervisningen i grundskolorna utreds. Förslag till åtgärder tas fram.

Utreda ungdomsorkesterns roll inom Medis verksamhet.

Verksamhetsformen för hemundervisningen utreds i syfte att förbättra rutiner och uppföljning av hemundervisning. Förslag till åtgärder tas fram.

SANT-planen för grundskolorna uppdateras (snus, alkohol, narkotika, tobak).

Barnomsorgens jämställdhets- och likabehandlingsplan uppdateras.

7. Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljö- och klimatfrågor samt cirkulär ekonomi i hela koncernen.

AKTIVITETER

Alla grundskolor lyfter in åtminstone 1 återkommande miljötemadag i sin verksamhet per läsår.

Andelen vegetarisk mat som serveras i barnomsorg och grundskola utökas.

NYCKELTAL

Titel	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Daghem, antal platser	537	537	537
Daghemsplatser, kostnad	6 166 131	6 315 780	6 677 012
Daghem, kostnad/plats per år	11 483	11 761	12 434
Daghemsplatser, avgiftstäckningsgrad, %	8,7%	-	-
Gruppfamiljedaghem, antal platser	16	16	8
Gruppfamiljedaghem, kostnad	177 974	199 017	123 376
Gruppfamiljedaghem, kostnad/plats per år	11 123	12 438	15 422
Gruppfamiljedaghem, avgiftstäckningsgrad, %	11,4%	-	-
Skiftesbarnomsorg, kostnad	35 501	65 616	69 108
Skiftesbarnomsorg, antal barn	20	25	21
Samhällsstödda enheter, kostnad	103 872	98 000	98 000
Samhällsstödda enheter, antal barn	21	15	15
Specialpedagogiskt stöd, antal barn	106	105	105
Annat hemspråk än svenska, antal barn 31.12	107	100	100
Deltagande i språkstöd, antal barn	73	75	75
Andel behöriga barnskötare, %	95,9%	-	-
Andel behöriga barnträdgårdslärare, %	89,6%	-	-
Barnomsorg, andel anställda kvinnor 31.12, %	94,4%	-	-
Barnomsorg, andel anställda män 31.12, %	5,6%	-	-
Antal dokumenterade avvikelser	40	-	-
Verksamheten är stimulerande för barnet, %	97,0%	-	-
Andel nöjda med platsen de fått vid ansökan, %	97,0%	-	-
Hemvårdsstöd, antal familjer	315	310	300
Hemvårdsstöd, mottagare kvinnor	266	-	-
Hemvårdsstöd, mottagare män	49	-	-

Hemvårdsstöd, kostnad totalt	765 452	825 000	775 000
Hemvårdsstöd, kostnad/familj	2 430	2 661	2 583
Elever i Ytternäs skola	258,5	267,5	271,5
Elever i Strandnäs skola	483,0	498,5	509,5
Elever i Övernäs skola	427,0	440,0	440,5
Kostnad per elev i stadens grundskolor, brutto	11 317	11 394	11 498
Kostnad per elev i stadens grundskolor, netto exkl ls- andelar	9 629	9 549	9 673
Elever i specialskolor	10,5	7,0	5,0
Kostnad per elev i specialskolor, brutto	32 606	43 617	46 426
Elever i annan kommun	5,0	7,0	4,5
Elever i ersättande skolor	0,0	0,0	0,0
Elever som fullgör läroplikten hemma	26,5	24,5	41,5
Elever i stadens skolor	1 168,5	1 206,0	1 221,5
Elever från annan kommun i stadens skolor	163,0	178,0	179,0
Elever utanför stadens skolor	42,0	38,5	51,0
Läropliktiga mariehamnare	1 047,5	1 066,5	1 093,5
Kostnad per elev totalt, brutto	11 234	11 365	11 284
Kostnad per elev totalt, netto	9 555	9 526	9 463
Kostnad per elev, netto inkl ls- andelar	8 818	8 812	8 627
Nettokostnad per invånare, grundskola	988	1 001	1 019
Barn i stadens fritidshem	140,0	159,0	144,5
Barn från annan kommun i stadens fritidshem	20,5	21,0	25,5
Undervisningstimmar inom ordinarie kursutbud vid Medborgarinstitutet	9 435	8 500	8 380
Undervisningstimmar inom ordinarie kursutbud vid Medborgarinstitutet i Mariehamn	7 237	6 500	6 380
Undervisningstimmar inom ordinarie kursutbud vid Medborgarinstitutet i samarbetskommunerna	2 198	2 000	2 000
Undervisningstimmar inom ungdomsorkestern vid Medborgarinstitutet	78	155	100
Undervisningstimmar inom uppdragsutbildningen vid Medborgarinstitutet	7 125	7 000	6 500
Bruttokursdeltagare ordinarie kursutbud i Mariehamn	4 780	2 600	2 570
Bruttokursdeltagare ordinarie kursutbud i samarbetskommunerna	2 394	2 600	2 600
Kvinnliga bruttokursdeltagare ordinarie kursutbud	3 907	4 160	4 150
Manliga bruttokursdeltagare ordinarie kursutbud	873	1 040	1 030
Bruttokursdeltagare uppdragsutbildningen	298	250	200

Bruttokursdeltagare EU-projekt	0	0	0
Bruttokursdeltagare i svenska		150	150
Nettokostnad per undervisningstimme vid Medborgarinstitutet	48	60	60

Personal

Barnomsorgens personalbudget bygger på att 128,36 årsarbeten skall förverkligas, vilket innebär en minskning med 2,33 årsarbeten jämfört med år 2021. Dessa årsarbeten fördelas på 132 personer.

Grundskolans personalbudget bygger på att 169,17 årsarbeten skall förverkligas, vilket innebär en ökning med 2,5 årsarbeten jämfört med år 2021. Dessa årsarbeten fördelas på 187 personer.

Medis personalbudget bygger på att 13,74 årsarbeten skall förverkligas, vilket innebär en minskning med 0,28 årsarbeten jämfört med år 2021. Dessa årsarbeten fördelas på 15 personer.

Planerade uppföljningar och utvärderingar

Stadens skolor deltar i den landsomfattande KiVa- utvärderingen som genomförs under mars månad 2022. Bildningsnämnden informeras varje månad om bildningssektorns ekonomiska utfall.

Landskapsregeringen har ett utvärderingsprogram för alla skolor på Åland och stadens skolor deltar i dessa utvärderingar.

Rapporteringsplan till nämnden

Stadens skolor redogör för sina KiVa resultat och åtgärder med anledning av dem på bildningsnämndens möte i augusti 2022. Bildningsnämnden informeras varje månad om bildningssektorns ekonomiska utfall. Resultaten av Hälsa i skolan analyseras skolvis och åtgärderna presenteras i bildningsnämnden under våren 2022.

Upphandlingsplan

Upphandlingens namn: Läromedelsupphandling, planerad startmånad: april 2022.

Upphandlingens namn: Språktaxiupphandling, planerad startmånad: maj 2022.

Upphandlingens namn: Inventarier till Strandnäs daghem, planerad startmånad: oktober 2022.